

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Pravne osobe ovlaštene za promet, popravke i prepravke oružja i streljiva obvezne su u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona uskladiti svoju organizaciju sa odredbama ovog Zakona i zatražiti odobrenje za obavljanje svoje djelatnosti od Ministarstva.

Ukoliko u navedenom roku ne podnesu zahtjev rješenjem će im se zabraniti obavljanje djelatnosti.

Članak 91.

Propise za izvršenje ovog Zakona donijet će ministar unutarnjih poslova, u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Ministar unutarnjih poslova rješenjem utvrđuje cijenu tiskanica odobrenja za nabavku oružja, oružnih listova, odobrenja za držanje oružja, odobrenja za držanje oružja kao uspomene, odobrenja za sakupljanje oružja, dozvole za nošenje oružja, potvrde o prijavljenom oružju i drugih tiskanica koje snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 92.

Do donošenja propisa za izvršenje ovog Zakona primjenjivat će se odgovarajući zatečeni propisi ako su u suglasnosti s ovim Zakonom.

Članak 94.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o nabavci, držanju i nošenju oružja i streljiva (" Narodni list HR H-B", broj 13/94).

Članak 95.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Hercegbosanske županije".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Hercegbosanska županija
SKUPŠTINA

Broj: 01-02-77.2/05

Tomislavgrad, 26. 10. 2005. godine

Predsjednik Skupštine
Nediljko Rimac v.r.

Na temelju članka 26.stavak e) Ustava Hercegbosanske županije ("Narodne novine Hercegbosanske županije" broj:3/96, 9/00) članka III.2.b i članka III.3. (3) Ustava F Bosne i Hercegovine ("Službene novine F BiH" broj: 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 33/04) te članka 98. Poslovnika Skupštine HBŽ ("Narodne novine HBŽ" broj: 8/03, 14/03, 1/04 i 6/05) Skupština Hercegbosanske županije na sjednici održanoj dana, 26. listopada 2005. godine donosi

ZAKON
o zdravstvenoj zaštiti

I TEMELJNE ODREDBE**Članak 1.**

Ovim Zakonom se uređuju načela, način organizacije i provedbe zdravstvene zaštite.

Zdravstvena zaštita građana, u smislu ovog Zakona, je skup mjera, aktivnosti i postupaka na promicanju, čuvanju i poboljšavanju zdravlja ljudi, koje poduzima Hercegbosanska županija (u daljnjem tekstu: Županija), općine, zdravstvene ustanove, zdravstveni djelatnici, poduzeća, druge pravne osobe i građani.

Članak 2.

Zdravstvenu zaštitu u okviru zdravstvenih ustanova, pružaju zdravstveni djelatnici i zdravstveni suradnici, primjenom suvremenih medicinskih postupaka, tehnologija i praćenjem postignuća u razvoju medicinske znanosti.

Članak 3.

Svi su građani dužni starati se o svojem zdravlju. Nitko ne smije ugrožavati zdravlje drugih.

Građanin je obvezatan sudjelovati u svim preventivno-zdravstvenim djelatnostima koje se provode na mjestima življenja i rada, a usmjerene su na promicanje i čuvanje zdravlja i sprječavanja bolesti.

Građanin ima pravo na zdravstvenu zaštitu i na mogućnost ostvarivanja najviše moguće razine zdravlja sukladno odredbama ovog Zakona i Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Svaki je građanin dužan ukazati prvu pomoć unesrećenoj ili bolesnoj osobi sukladno svome

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

znanju i mogućnostima, te joj omogućiti pristup do najbliže zdravstvene ustanove.

Hercegbosanska županija mjerama gospodarske i socijalne politike stvara uvjete za provođenje zdravstvene zaštite kao i uvjete za zaštitu i očuvanje te poboljšanje zdravlja stanovništva te usklađuje djelovanje i razvoj na svim područjima zdravstva u cilju osiguranja ostvarivanja zdravstvene zaštite.

Članak 4.

Vlasnici i ravnatelji poduzeća i drugih pravnih osoba, odgovorni su za primjenu mjera zdravstvene zaštite i zaštite čovjekova okoliša, odnosno radne sredine u kojoj obavljaju djelatnost.

Dužnosti i odgovornosti iz stavka 1. ovog članka imaju građani koji obavljaju djelatnosti osobnim radom sredstvima u svojini građana i građani koji osobnim radom samostalno, u vidu zanimanja, obavljaju umjetničku ili drugu kulturnu, odvjetničku ili drugu profesionalnu djelatnost (udaljenjem tekstu: građani koji obavljaju gospodarsku ili profesionalnu djelatnost) kao i organizatori javnih priredbi i masovnih skupova u odnosu na zaštitu od zaraznih bolesti i povreda.

Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa, putem nastavnih planova i programa, uz suglasnost mjerodavnih ministarstava zdravstva Županije (u daljnjem tekstu: ministarstvo zdravstva) osigurava zdravstveni odgoj i provođenje obrazovanja za zdravstvenu samozaštitu predškolske djece i đaka.

Članak 5.

Zdravstvena djelatnost što je obavljaju zdravstvene ustanove i zdravstveni djelatnici u privatnoj zdravstvenoj djelatnosti (u daljnjem tekstu: privatna praksa) pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, je djelatnost od interesa za Županiju.

Članak 6.

Zdravstvena se djelatnost organizira i provodi kao primarna, specijalističko konzultativna bolnička zdravstvena zaštita.

Primarna zdravstvena zaštita obuhvaća:

- djelatnost obiteljskog doktora medicine (u daljnjem tekstu obiteljski liječnik),
- djelatnost opće medicine,
- školsku medicinu,
- higijensko - epidemiološku zaštitu,
- zubno - zdravstvenu zaštitu,

- hitnu medicinsku pomoć,
- medicina rada,
- specifičnu zdravstvenu zaštitu djelatnika,
- zaštitu žena i djece,
- dijagnostičku,
- ljekarničku djelatnost i
- patronažna zdravstvena zaštita

Specijalističko - konzultativna zdravstvena zaštita obuhvaća sustav mjera, aktivnosti i postupaka u svrhu dijagnosticiranja, liječenja i medicinske konzultacije oboljelih, kada po prirodi bolesti, s obzirom na druge okolnosti, nije potrebno poduzimanje bolničkog liječenja.

Bolnička zdravstvena djelatnost obuhvaća sustav mjera, aktivnosti i postupaka koje se poduzimaju u svrhu dijagnosticiranja, liječenja i medicinske rehabilitacije oboljelih u odgovarajućim stacionarnim medicinskim ustanovama.

Članak 7.

Županija, sukladno pravima i obavezama utvrđenim Ustavom Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu: Ustav) i zakonom:

1. donosi zakone iz nadležnosti županije,
2. vodi zdravstvenu politiku tako da potiče i razvija zdrave životne navike kod pučanstva.

Članak 8.

Županija ostvaruje svoje zadatke s područja zdravstvene zaštite, tako:

- što osigurava higijensko-epidemiološku djelatnost, zdravstveno-statistički informacijski sustav, hitnu medicinsku pomoć, te djelatnost socijalne medicine na svom području;
- što osigurava ostvarivanje prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja, sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju;
- što osigurava sredstva za izgradnju i opremanje te osnivanje zdravstvenih ustanova za provedbu primarne, specijalističko-konzultativne, bolničke i javno zdravstvene zaštite;
- što osigurava mrtvozorničku službu.

II NAČELA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE**Članak 9.**

Zdravstvena zaštita građana u Županiji provodi se na načelima sveobuhvatnosti, kontinuiranosti, dostupnosti i cjelovitog pristupa u primarnoj, a

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

specijaliziranog pristupa u specijalističko-konzultativnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti.

Članak 10.

Sveobuhvatnost zdravstvene zaštite osigurava obuhvat svih građana Županije u odgovarajućim mjerama zdravstvene zaštite sukladno Zakonu.

Članak 11.

Kontinuiranost zdravstvene zaštite postiže se ukupnim organiziranjem zdravstva, osobito na razini primarne zdravstvene zaštite, koja pruža neprekidnu zdravstvenu zaštitu pučanstvu kroz sve životne dobi radi osiguravanja kontinuiranog djelovanja, sustav zdravstvene djelatnosti u Županiji treba biti međusobno funkcionalno povezan i usklađen.

Članak 12.

Dostupnost zdravstvene zaštite ostvaruje se takvim rasporedom zdravstvenih ustanova i zdravstvenih djelatnika na području Županije koji će građanima omogućiti približno jednake uvjete zdravstvene zaštite, naročito u primarnoj zdravstvenoj zaštiti.

Članak 13.

Načelo cjelovitog pristupa primarne zdravstvene zaštite osigurava se putem slobodnog izbora doktora medicine i doktora stomatologije, koji kod građana provode mjere za unapređenje zdravlja i preventivu bolesti, te liječenje i rehabilitaciju do radne sposobnosti.

Članak 14.

Načelo specijaliziranog pristupa osigurava se organizacijom i razvijanjem posebnih specijaliziranih kliničkih, javno-zdravstvenih postignuća i znanja, te njihovu primjenu u praksi.

III MJERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE**Članak 15.**

Mjere zdravstvene zaštite su:

- otkrivanje i otklanjanje uzroka oboljenja, odnosno sprječavanje i suzbijanje posljedica bolesti, povreda te njihovih posljedica;
- liječenje i rehabilitacija oboljelih, tjelesno i duševno oštećenih i povrijeđenih osoba;

- mjere posebnog zdravstvenog nadzora nad pučanstvom starijim od 65 godina života;
- osiguranje cjelovite (preventivne, kurativne i rehabilitacijske) zdravstvene zaštite djece i mladeži, te zaštita žena u svezi s planiranjem obitelji, trudnoćom, porođajem i majčinstvom;
- opskrba lijekovima i drugim medicinskim sredstvima za zdravstvenu zaštitu;
- organiziranje dragovoljnog prikupljanje krvi;
- provođenje zdravstvenog odgoja i prosvjedičavanja sa svrhom podizanja duševne i tjelesne sposobnosti građana;
- pregled umrlih.

Članak 16.

Mjere zdravstvene zaštite u svezi s radom i radnim okolišem (specifična zdravstvena zaštita djelatnika) koje moraju osiguravati poduzeća, druge pravne i fizičke osobe (u daljnjem tekstu poslodavci) su:

- pravodobno obavješćivanje o opasnosti po zdravlje na radu, savjetovanje o zdravlju sigurnosti i higijeni rada;
- mjere sprječavanja i otkrivanja profesionalnih bolesti, sprječavanja ozljeda na radu i pružanje odgovarajuće pomoći;
- mjere za utvrđivanje zdravlja djelatnika koji su na radnom mjestu izloženi posebnim opasnostima po zdravlje.

Pored mjera iz stavka 1. ovog članka poduzeća i poslodavci provode posebne mjere zaštite na radu sukladno Zakonu.

Članak 17.

Mjere zdravstvene zaštite iz članka 15. ovog Zakona provode se na temelju plana i programa što ga donosi ministarstvo zdravstva, na prijedlog županijskog Zavoda za javno zdravstvo i pribavljeno mišljenje nadležne komore.

IV ORGANIZACIJA I PROVEDBA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE**Članak 18.**

Zdravstvena zaštita provodi se u jedinstvenom sustavu zdravstvene djelatnosti primjenom mjera primarne, specijalističko-konzultativne i bolničke zaštite. Podjela poslova između primarne, specijalističko-konzultativne i bolničke zdravstvene zaštite, obavlja se ovisno od poslova i zadataka, složenosti medicinskih postupaka, specijalnosti

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

zdravstvenih djelatnika i zdravstvenih suradnika, opreme, te specifičnosti pojedinih područja.

Članak 19.

Primarna zdravstvena zaštita obuhvaća:

- rano otkrivanje, sprječavanje i suzbijanje uzroka oboljenja i povreda;
- sudjelovanje u podizanju i održavanju psihofizičke i zdravstvene sposobnosti djelatnika;
- skrb za očuvanje zdravlja i liječenje svih članova obitelji;
- provedba mjera zdravstvene zaštite i staranje o zdravstvenom stanju i unapređenju zdravlja učenika, studenata, mladeži, sportaša i ocjeni njihove sposobnosti za školovanje i rad, kao i mjere zdravstvene zaštite i staranje o zdravstvenom stanju pučanstva starijeg od 65 godina, invalida i drugih osoba;
- zdravstvenu zaštitu nespecifičnih i specifičnih plućnih bolesti;
- praćenje higijensko-epidemiološke situacije u životnom i radnom okolišu uz poduzimanje potrebnih mjera;
- provedbu edukacije zdravstvenih djelatnika.
- Primarna zdravstvena zaštita naročito provodi:
 - mjere zdravstvene zaštite djece predškolskog uzrasta, skrb o njihovom zdravstvenom stanju i unapređivanju zdravlja i podizanju psihofizičke sposobnosti;
 - skrb o zdravstvenoj zaštiti žena za vrijeme trudnoće, porođaja i nakon porođaja, te o drugim zdravstvenim problemima žena;
 - mjere za promociju prirodne ishrane dojenčeta - dojenja;
 - ispitivanje nepovoljnog utjecaja okoliša na zdravstveno stanje i zdravstvenu sposobnost djelatnika i drugih građana;
 - hitnu medicinsku pomoć;
 - liječenje u ordinaciji, odnosno u stanu građanina;
 - kurativne i rehabilitacijske mjere;
 - mjere preventive, liječenja i saniranja usta i zuba;
 - opskrbu lijekovima i drugim sredstvima za liječenje;
 - upućivanje pacijenata na specijalističko-konzultativne preglede, na bolničko i drugo liječenje te provedbu post-hospitalnih postupaka;

- koordinaciju i provedbu nužnih dijagnostičkih i terapijskih postupaka.

Članak 20.

Primarna zdravstvena zaštita provodi se i organizira u timskom radu u kojem sudjeluju doktor medicine i medicinska sestra, odnosno zdravstveni tehničar.

Poslove primarne zdravstvene zaštite obavlja doktor medicine, doktor stomatologije i magistar farmacije, obiteljski liječnik, specijalist opće i medicine rada, pedijatar, specijalist iz oblasti javnog zdravstva, specijalisti ginekologije, školske medicine, specijalist pulmolog i specijalist medicinske biokemije ili diplomirani inženjer medicinske biokemije, sa svojim suradnicima.

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti sudjeluje specijalist, pedijatar u zdravstvenoj zaštiti djece i ginekolog u zdravstvenoj zaštiti u svezi s trudnoćom, porođajem, majčinstvom, planiranjem obitelji i ranim otkrivanjem raka.

Doktor stomatologije sa svojim suradnicima provodi poslove iz članka 19. stavak 2. točka 8. ovog Zakona, a magistri farmacije sa svojim suradnicima provode poslove iz članka 19. stavka 2. točka 9. ovog Zakona.

U provedbi pojedinačnih mjera primarne zdravstvene zaštite, a posebno u zdravstvenoj zaštiti djelatnika, djece predškolskog i školskog uzrasta sudjeluje psiholog, logoped, defektolog i socijalni djelatnik, odnosno drugi stručnjaci za pojedina pitanja te zaštite.

Zdravstveni djelatnici u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u timskom radu surađuju s doktorima medicine i drugih specijalnosti u specijalističko-konzultativnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti.

Zdravstveni djelatnici u primarnoj zdravstvenoj zaštiti svojim radom potiču i usmjeravaju mjere samozaštitne aktivnosti građana, kao i aktivnosti i mjere organizacija i tijela državne uprave. ...

Članak 21.

Specifična zdravstvena zaštita djelatnika, kao dio primarne zdravstvene zaštite, obuhvaća prvenstveno preventivne poslove u svezi sa stvaranjem i održavanjem sigurne i zdrave radne sredine, koja omogućuje optimalno fizičko i mentalno zdravlje na radu i prilagođavanje uvjeta rada sposobnostima djelatnika.

Specifična zdravstvena zaštita djelatnika obuhvaća:

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

- liječnički pregled radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti;
- praćenje zdravstvenog stanja djelatnika u odnosu na rad;
- identifikaciju i procjenu rizika štetnih po zdravlje na radnom mjestu;
- sistematske kontrolne preglede djelatnika s obzirom na spol, dob i uvjete rada te pojavu profesionalnih bolesti, ozljeda na radu, te kroničnih bolesti;
- davanje savjeta o zdravlju, sigurnosti, higijeni rada, organizaciji te o osobnim i kolektivnim zaštitnim sredstvima;
- preventivne sanitarne preglede djelatnika koji se obvezno provode radi zaštite okoliša, zaštite potrošača, odnosno korisnika i druge obvezne zdravstvene preglede;
- organiziranje i pružanje prve pomoći i hitnih intervencija na licu mjesta u procesu rada;
- sudjelovanje u analizi ozljeda na radu i profesionalnih bolesti;
- kontinuiranu skrb o boljoj prilagođenosti uvjeta rada djelatnicima;
- suradnju u izvješćivanju, stručnom osposobljavanju i obrazovanju u djelatnosti medicine rada, higijene rada i organizacije rada;
- ocjenjivanju uvjeta rada na pojedinom radnom mjestu (djelovanje prašine, buke, rasvjeta, zračenja i dr.) radi zaštite od profesionalnih bolesti;
- zdravstveni odgoj i zdravstveno prosvjećivanje djelatnika;
- ocjenjivanje potrebe za upućivanje djelatnika na medicinski programiran aktivni odmor radi poboljšanja zdravstvene sposobnosti djelatnika za rad;
- provedbu medicinski programiranog odmora;
- sudjelovanja u mjerama rehabilitacije djelatnika.

Članak 22.

Specifičnu zdravstvenu zaštitu djelatnici ostvaruju na temelju ugovora između poslodavca i doma zdravlja, odnosno druge zdravstvene ustanove, koja u svom sastavu ima djelatnost medicine rada ili ugovorom sa specijalistom medicine rada u privatnoj praksi.

Za potrebe praćenja, proučavanja i unapređenja djelatnosti specifične zdravstvene zaštite, može se osnovati županijski Zavod za medicinu rada,

odnosno zdravstvena ustanova za specifičnu zdravstvenu zaštitu djelatnika.

Troškove specifične zdravstvene zaštite djelatnika snosi poslodavac.

Članak 23.

Specijalističko-konzultativna i bolnička zdravstvena zaštita obuhvaća:

1. specijalističko-konzultativnu zdravstvenu zaštitu u okviru koje se:

- pruža konzultativna zdravstvena zaštita po zahtjevu primarne zdravstvene zaštite;" vrši dijagnostika i liječenje povrijeđenih i oboljelih primjenom standardnih dijagnostičkih i terapijskih postupaka;
- vrši potpuna medicinska rehabilitacija.

2. bolnička zdravstvena zaštita, u okviru koje se:

- vrši stacionarno liječenje primjenom standardnih dijagnostičkih i terapijskih postupaka, tijekom 24 sata;
- vrši konzultativna zaštita uz sudjelovanja konzilija zdravstvenih djelatnika različitih specijalnosti;
- vrši zdravstveno prosvjećivanje pacijenata;
- vrši stručno-metodološka pomoć;
- vrši stručno osposobljavanje i obrazovanje svih profila i razina stručnosti;
- vrši zdravstveno-istraživački rad.

Poslove i zadatke zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovog članka obavljaju specijalisti i subspecijalisti svih grana medicine, pojedinačno ili timski, a vrše se u specijalističkim ordinacijama, poliklinikama ili bolnicama.

V PRAVA I DUŽNOSTI GRAĐANA U OSTVARIVANJU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE**Članak 24.**

U ostvarivanju zdravstvene zaštite svaki građanin ima pravo na:

- pristupačnu zdravstvenu uslugu standardne kakvoće i jednakog sadržaja, utvrđenu pravilima zdravstvenog osiguranja;
- naknadu štete koja mu je nanesena pružanjem neodgovarajuće zdravstvene usluge, u slučaju dokazane stručne pogreške;
- slobodan izbor obiteljskog liječnika, doktora medicine i doktora stomatologije sukladno odredbama ovog Zakona i pravilima zdravstvenog osiguranja;
- hitnu, neodgodivu, medicinsku pomoć u trenutku kada mu je ona potrebna;

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

- točno obavješćivanje i poduku o svim pitanjima koja se tiču njegova zdravlja;
- odbijanje da bude predmet znanstvenog istraživanja, bilo kojeg drugog pregleda ili medicinskog tretmana bez svoje suglasnosti;
- izbor između više mogućih oblika medicinskih intervencija koje mu ponudi doktor medicine, odnosno doktor stomatolog ije, osim u slučaju neodgodive intervencije, čije bi nepoduzimanje ugrozilo život i zdravlje građanina i izazvalo trajna oštećenja;
- tajnost svih podataka koje se odnose na stanje njegova zdravlja;
- odbijanje pregleda i liječenja od strane doktora medicine, odnosno doktora stomatolog ije zbog gubljenja povjerenja;
- odbijanje kirurške i druge medicinske intervencije ako je pri svijesti i sposoban za rasuđivanje, ukoliko mu je liječnik ukazao na štetne posljedice po njegov život i zdravlje u slučaju odbijanja takve intervencije. Za osobe koje nisu pri svijesti ili nisu sposobne za rasuđivanje ovu suglasnost daju roditelji, staratelji, supružnik, ili drugi bliži rođaci, osim u slučaju kad postoji opasnost po život oboljelog ili ozlijeđenog, a zbog žurnosti nije moguće pravodobno pribaviti suglasnost;
- ishranu u skladu sa svjetonazorom za vrijeme boravka u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi, koja nije u suprotnosti s propisanim medicinskom dijetom;
- obavljanje vjerskih obreda za vrijeme boravka u stacionarnoj ustanovi, u za to predviđenoj prostoriji, uključujući i pravo opremanja u mrtvačnicu u slučaju smrti, uz primjenu vjerskih obreda odvojeno po konfesijama.

Članak 25.

Građani na području Županije imaju pravo na zaštitu od opasnosti po zdravlje ili život izazvane zagađivanjem životne sredine biološkim, fizičkim i kemijskim agensima u vodi, zraku, tlu, hrani, predmetima opće uporabe ili lijekovima.

Građani imaju pravo i na zaštitu od štetnih djelovanja ionizirajućih, odnosno neionizirajućih zračenje, buke i vibraciju kao i zaštitu od štetnog djelovanja proizvoda odobrenih za javnu uporabu koji zbog grešaka u izradi mogu izazvati oštećenje zdravlja.

Građani koji pretrpe zdravstveno oštećenje zbog djelovanja od činitelja iz stava 1. i 2. ovog

članka imaju pravo na naknadu štete od poduzeća, drugih pravnih osoba ili građana koji obavljaju gospodarsku ili profesionalnu djelatnost sukladno zakonu.

Članak 26.

Pod pravom građanina na zdravstvenu uslugu Standardne kakvoće i jednakog sadržaja podrazumijeva se usuglašenost pružene zdravstvene zaštite sa suvremenim medicinskim saznanjima tehnologijom i utvrđenim standardima, sukladno pravilima zdravstvenog osiguranja.

U kakvoću zdravstvene usluge ulazi tehnološki prihvatljiv način pružanja te zdravstvene usluge i sigurnost pružene usluge za građanina.

Radi trajnog osiguranja kakvoće zdravstvenih usluga njihova se kakvoća mora trajno kontrolirati mjerama interne stručne kontrole, mjerama inspekcije i pravom građanina na reklamiranje kakvoće i njegovim pravom za pokretanje postupaka za osnivanje liječničkog konzilija, sukladno odredbama ovog Zakona, uključujući tu i pravo na naknadu štete zbog neodgovarajuće pružene zdravstvene usluge u slučaju dokazane stručne pogreške.

Troškove konzilijarnog pregleda snosi građanin, ako je zahtjev za osnivanje liječničkog konzilija neutemeljen, odnosno doktor medicine koji ga je liječio ako je zahtjev utemeljen.

Ministarstvo zdravstva Županije pravilnikom će propisati postupak i način rada liječničkog konzilija.

Članak 27.

Građanin ima pravo-neposredno ili pismenim putem-od ravnatelja zdravstvene ustanove, odnosno zdravstvenog djelatnika koji obavlja privatnu praksu zatražiti zaštitu svojih prava s obzirom na kakvoću, sadržaj, vrstu zdravstvene usluge i na odnos prema njemu u procesu pružanja zdravstvenih usluga.

Ravnatelj zdravstvene ustanove, odnosno zdravstveni djelatnik koji obavlja privatnu praksu, dužan je bez odlaganja ispitati opravdanost zahtjeva građanina i u roku od tri dana od dana prijema donijeti rješenje i dostaviti ga građaninu.

Građanin koji nije zadovoljan rješenjem zdravstvene ustanove, odnosno zdravstvenog djelatnika koji obavlja privatnu praksu, ima pravo zaštitu svojih prava tražiti u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, kod nadležnog ministra.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Protiv konačnog akta nadležnog ministra, građanin može tražiti zaštitu svojih prava kod nadležnog suda, sukladno zakonu.

Članak 28.

U postupku nadoknade štete pravni odnos građanina i zdravstvene ustanove u svim oblicima vlasništva, reguliraju se po načelima odgovornosti sukladno zakonu.

Zaštitu svojih prava građanin može zatražiti od nadležnog inspeksijskog tijela i nadležnog tijela zdravstvenog osiguranja, sukladno zakonu.

Članak 29.

Građani su dužni svoja prava na zdravstvenu zaštitu koristiti sukladno zakonu i naputcima o liječenju koja im daje obiteljski liječnik, odnosno doktor medicine i doktor stomatologije, a osobito su odgovorni ako se ne pridržavaju ovih naputaka.

Članak 30.

Ako obiteljski liječnik, odnosno doktor medicine posumnja da se radi o zaraznoj bolesti opasnoj po zdravlje drugih, on će provesti odgovarajuće dijagnostičke i terapijske postupke bez suglasnosti građanina.

Članak 31.

Osobe oboljele od duševne bolesti koja predstavlja opasnost po njihov život, život građanina ili imovinu, u žurnim slučajevima smjestit će se na privremeno bolničko liječenje u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu.

Osobe iz stavka 1. ovog članka upućuje, u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu, obiteljski liječnik odnosno doktor medicine - uz odgovarajuću pratnju.

Ako takve osobe prilikom upućivanja pružaju fizički otpor zdravstvenom djelatniku će do smještaja u odgovarajuću ustanovu pomoć pružiti ovlaštteni službenik nadležnog tijela unutarnjih poslova.

Zdravstvena ustanova koja je primila osobu oboljelu od duševne bolesti dužna je o tomu, bez odlaganja, izvijestiti obitelj oboljelog ukoliko ona o tome nije upoznata:

- općinski sud i tijela starateljstva prema mjestu posljednjeg prebivališta odnosno boravišta primljene osobe;
- ako je prebivalište, odnosno, boravište nepoznato treba obavijestiti sud i tijela stara-

teljstva prema mjestu sjedišta zdravstvene ustanove.

Članak 32.

Zdravstveni djelatnici dužni su čuvati, kao profesionalnu tajnu, sve što znaju o zdravstvenom stanju bolesnika.

Na čuvanje profesionalne tajne obavezni su i drugi djelatnici u zdravstvu koji za nju saznaju u obavljanju svojih dužnosti, te studenti i daci srednjih škola zdravstvenog usmjerenja.

Povreda čuvanja profesionalne tajne je teža povreda pravila kodeksa medicinske etike.

VI OSNIVANJE I ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENIH USTANOVA**Članak 33.**

Zdravstvenu djelatnost obavljaju zdravstvene ustanove koje osniva Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu Federacija), Županija, općina te domaće i strane fizičke odnosno pravne osobe na temelju suglasnosti iz članka 37. Zakona o zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu federalni Zakon).

Županija može biti osnivačem: poliklinike, županijske bolnice, specijalne bolnice, opće bolnice, lječilišta i zavoda, odnosno županijskog zavoda za javno zdravstvo, županijskog zavoda za medicinu rada, doma zdravlja i ustanove za zdravstvenu njegu u domu.

Županija može, zajedno s drugim županijama, osnivati ustanove od zajedničkog interesa i to: klinike kao samostalne zdravstvene ustanove, kliničke bolnice, kliničko bolničke centre, kliničke centre, posebne međužupanijske zavode.

Općina može biti osnivačem: doma zdravlja, područne ambulante, ustanove za zdravstvenu njegu u domu, ljekarne, lječilišta, opće i specijalne bolnice.

Domaće strane i fizičke osobe mogu biti osnivačima: poliklinike, opće bolnice, specijalne bolnice, lječilišta, ljekarne, ustanove za zdravstvenu njegu u domu i zavoda kao specijalizirane ustanove u svim oblicima svojih ne.

Članak 34.

Osnivač zdravstvenih ustanova u vlasništvu Županije je županijska Skupština.

Osnivač zdravstvenih ustanova u vlasništvu općine je općinsko vijeće.

Članak 35.

Zdravstvena djelatnost mora biti organizirana tako da je pučanstvu uvijek osigurana i dostupna hitna medicinska pomoć, uključujući i hitni prijevoz.

Članak 36.

Mrežu zdravstvene djelatnosti za obavljanje primarne zdravstvene zaštite na prijedlog ministra zdravstva, a po prethodno pribavljenom mišljenju Zavoda za zdravstveno osiguranje, Zavoda za javno zdravstvo, a nakon konzultacija sa nadležnim komorama, utvrđuje Skupština Županije.

Članak 37.

Županijski Zavod zdravstvenog osiguranja raspisuje natječaj za popunjavanje mreže zdravstvene djelatnosti za obavljanje primarne, specijalističko-konzultativne i bolničke zdravstvene zaštite.

Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača donosi županijski Zavod zdravstvenog osiguranja - uz pribavljenu suglasnost županijskog ministra.

Članak 38.

Županijski Zavod zdravstvenog osiguranja zaključuje ugovor sa zdravstvenim ustanovama, odnosno privatnim zdravstvenim djelatnikom koji su najpovoljniji ponuđači iz članka 37. stavak 2. ovog Zakona.

Privatni zdravstveni djelatnik, iz stavka 1. ovog članka, je ugovorni privatni zdravstveni djelatnik.

Ugovorna zdravstvena ustanova, odnosno ugovorni privatni zdravstveni djelatnik, dužni su u nazivu istaknuti da su ugovorna zdravstvena ustanova, odnosno ugovorni privatni zdravstveni djelatnik.

Ugovorom se utvrđuju odnosi u svezi s obavljanjem zdravstvene djelatnosti.

Ugovorom se detaljno odlučuje:

- vrsti zdravstvene djelatnosti,
- opsegu zdravstvene djelatnosti,
- početku obavljanja zdravstvene djelatnosti,
- načinu obavljanja zdravstvene djelatnosti,
- sredstvima što ih za obavljanje zdravstvene djelatnosti osigurava županijski Zavod zdravstvenog osiguranja, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine i županijsko ministarstvo zdravstva,
- ostalim pravima i obavezama.

Članak 39.

Zdravstvena ustanova ne može početi s radom, dok tijelo nadležno za poslove zdravstva, utvrđeno ovim Zakonom, ne donese rješenje" o ispunjenju propisanih uvjeta glede prostora, kadra i medicinsko-tehničke opreme.

Rješenje iz stavka 1. ovog članka za zdravstvene ustanove u smislu članka 33. stavka 3, 4. i 5. ovog Zakona donosi ministar zdravstva.

Članak 40.

Odredbe članka 39. ovog Zakona primjenjuje se i u slučaju proširenja promjene zdravstvene djelatnosti.

Članak 41.

Sredstva za financiranje zdravstvenih ustanova koje osiguravaju izvršenje prava iz članka 7. točka 2. i članka 8. ovog Zakona, osiguravaju se:

- iz sredstava proračuna Federacije,
- iz donacija, pomoći i drugih izvora.

Članak 42.

Sredstva za rad zdravstvena ustanova ostvaruje:

- ugovorim sa županijskim zavodom osiguranja;
- ugovorom sa Federalnim zavodom osiguranja i reosiguranja;
- ugovorom sa Federalnim ministarstvom zdravstva, ministarstvom zdravstva, koje se, sukladno zakonu, financiraju proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, Županije i proračuna općina;
- ugovorom po osnovu dragovoljnog osiguranja;
- iz sredstava osnivača sukladno aktu o osnivanju;
- iz sredstava proračuna Federacije, Županije i proračuna općina;
- iz sudjelovanja korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite;
- iz drugih izvora na način i pod uvjetima određenim zakonima, aktom o osnivanju i statutom zdravstvene ustanove.

VII TIJELA UPRAVLJANJA U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

Članak 43.

Zdravstvenim ustanovama upravlja Upravno vijeće.

Upravno vijeće zdravstvenih ustanova, u vlasništvu Županije, odnosno općine ima pet članova i bira se "natječajem, sukladno zakonu.

Članove Upravnog vijeća zdravstvene ustanove iz stavka 2. ovog članka, imenuje i razrješava Vlada Županije, odnosno općinsko vijeće na prijedlog ministra zdravstva.

Visina naknade za rad Upravnog vijeća utvrđuje osnivač zdravstvene ustanove, a isplaćuje se iz sredstava zdravstvene ustanove.

Način izbora, opoziva i mandat članova vrši se sukladno zakonu.

Članak 44.

Ravnatelja zdravstvene ustanove u vlasništvu Županije ili općine imenuje i razrješava Upravno vijeće, temeljem natječaja, uz suglasnost Vlade Županije.

Izuzetno, za vrijeme ratnog stanja, kad ne postoje uvjeti za rad Upravnog vijeća, ravnatelja imenuje i razrješava Vlada Županije.

Članak 45.

Za ravnatelja zdravstvene ustanove imenuje se osoba s visokom stručnom spremom zdravstvenog usmjerenja i pet godina radnog iskustva.

Za ravnatelja zdravstvene ustanove koja osigurava specijalističko-konzultativnu i bolničku zdravstvenu zaštitu imenuje se osoba koja, pored uvjeta iz prethodnog stavka, ima, u pravilu, odgovarajuću specijalizaciju iz djelatnosti zdravstvene ustanove.

Za ravnatelja zdravstvene ustanove koja osigurava kliničko-bolničku zdravstvenu zaštitu imenuje se osoba koja, pored uvjeta iz stavka 1. i 2. Ovog članka, ima, u pravilu, zvanje nastavnika fakulteta.

Za ravnatelja Zavoda za javno zdravstvo imenuje se osoba koja, pored uvjeta iz stavka 1. ovog članka, ima, u pravilu, i odgovarajuću specijalizaciju iz djelatnosti zdravstvene ustanove.

Po isteku mandata ista osoba, na temelju natječaja, može ponovno biti izabrana za ravnatelja zdravstvene ustanove.

Članak 46.

Ako ravnatelj nije imenovan, u skladu sa Zakonom, u roku od 60 dana od dana isteka natječajnog roka, odluku o postavljanu vršitelja dužnosti ravnatelja donosi Upravno vijeće.

Vršitelj dužnosti ravnatelja postavlja se najduže na razdoblje od 6 mjeseci.

Vršitelj dužnosti ravnatelja ima ovlasti ravnatelja.

Članak 47.

Ravnatelj može biti razriješen istekom mandata na kojega je imenovan.

Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja i prije isteka mandata za koji je imenovan:

- ako ravnatelj to osobno zahtijeva;
- ako nastupe neki od razloga koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovede do prestanka radnog odnosa;
- ako ne izvršava ugovorene obaveze sa županijskim Zavodom zdravstvenog osiguranja, odnosno federalnim Zavodom osiguranja i reosiguranja;
- ako u svom radu krši propise i opće akte zdravstvene ustanove ili ne izvršava odluke Upravnog vijeća ili postupuje suprotno njima;
- ako svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči zdravstvenoj ustanovi štetu, zanemaruje ili nemarno obavlja svoju dužnost tako da nastane ili bi moglo doći do poremećaja stanja pri obavljanju zdravstvene djelatnosti.
- ako je nalazom zdravstvenog inspektora ustanovljena povreda propisa i općih akata.

Ako Upravno vijeće ne razriješi ravnatelja iz razloga propisanih u stavku 2. ovog članka u roku od 30 dana od dana saznanja za neki od ovih razloga, odluku o razrješenju ravnatelja donosi Vlada Županije, na prijedlog ministra zdravstva.

Upravno vijeće mora, prije donošenja odluke o razrješenju, izvijestiti ravnatelja o razlozima za razrješenje i dati mu mogućnost da se o njima očituje.

Članak 48.

Stručno vijeće zdravstvene ustanove je savjetodavni organ ravnatelja.

Stručno vijeće imenuje ravnatelj, a čine ga najmanje voditelji zdravstvenih odjela ustanove.

U radu stručnog vijeća mogu sudjelovati zdravstveni suradnici.

Članak 49.

Stručno vijeće zdravstvene ustanove:

- raspravlja i odlučuje o pitanjima iz područja stručnog rada;
- predlaže stručna rješenja u okviru djelatnosti;
- predlaže stručne temelje za program rada i razvoja zdravstvene ustanove;
- daje ravnatelju stručna mišljenja i prijedloge glede organizacije rada i uvjeta za razvoj zdravstvene djelatnosti;
- stara se o provedbi unutarnjeg nadzora nad radom djelatnika zdravstvene ustanove;
- obavlja i druge poslove propisane Statutom.

VIII AKTI ZDRAVSTVENIH USTANOVA**Članak 50.**

Akti zdravstvenih ustanova su: statut i drugi opći akti.

Statut je osnovni opći akt zdravstvene ustanove kojim se određuje:

- organiziranje zdravstvene ustanove;
- način odlučivanja ravnatelja i Upravnog vijeća;
- način na koji ravnatelj donosi odluke u svezi s poslovanjem zdravstvene ustanove;
- druga prava i obveze ravnatelja i Upravnog vijeća;
- druga pitanja u svezi s obavljanjem zdravstvene djelatnosti kao i s radom i poslovanjem zdravstvene ustanove - sukladno statutu i zakonu.

Statut zdravstvene ustanove podliježe obaveznoj suglasnosti osnivača.

Članak 51.

Odredbe ovog Zakona, koje se odnose na upravljanje, rukovođenje i akte zdravstvene ustanove u vlasništvu Županije, odnosno općine odgovarajuće se primjenjuju i na zdravstvene ustanove u privatnom i mješovitom vlasništvu.

Upravno vijeće zdravstvene ustanove u privatnom, odnosno mješovitom vlasništvu ima najmanje tri člana, a imenuje ih vlasnik ustanove.

IX VRSTE ZDRAVSTVENIH USTANOVA**1. Zdravstvene ustanove primarne zdravstvene zaštite****DOM ZDRAVLJA****Članak 52.**

Dom zdravlja je zdravstvena ustanova koja ima organiziranu primarnu zdravstvenu zaštitu za područje za koje je osnovan. .

Djelatnost doma zdravlja obuhvaća: opću medicinu, zdravstvenu zaštitu žena i djece, školsku medicinu, zdravstvenu zaštitu nespecifičnih i specifičnih plućnih oboljenja i zubno-zdravstvenu djelatnost. Na svom području dom zdravlja mora osigurati higijensko-epidemiološku djelatnost, hitnu medicinsku pomoć, laboratorijsku, radiološku i drugu dijagnostiku, ako te djelatnosti nisu organizirane u okviru druge zdravstvene ustanove.

Dom zdravlja može organizirati, sukladno mreži zdravstvene djelatnosti, jedinice za obavljanje specijalističko-konzultativne zdravstvene djelatnosti, ako to zahtijevaju posebne potrebe i druge okolnosti koje bi mogle otežati provedbu zdravstvene zaštite, s obzirom na zdravstveno stanje pučanstva.

U sastavu doma zdravlja, sukladno mreži zdravstvene djelatnosti, može se organizirati rodilište i stacionar za privremeni smještaj bolesnika (dnevna bolnica), te centri za fizikalnu i mentalnu rehabilitaciju, organizirani sukladno «Projektu rehabilitacije u zajednici».

PODRUČNA AMBULANTA**Članak 53.**

Područna ambulanta je zdravstvena ustanova s djelatnošću iz područja rada obiteljskog liječnika, doktora medicine, doktora stomatologije i polivalentne patronažne medicinske sestre. .

Područna ambulanta može se organizirati kao dio doma zdravlja ili privatne prakse.

Područna ambulanta može osigurati poslove prirodnog laboratorija.

Područna ambulanta, za područje za koje je osnovana, provodi mjere zdravstvenog obrazovanja i prosvjećivanja, mjere higijensko-epidemiološke zaštite, vrši ambulantno i kućno liječenje i dijagnostiku, odnosno terapiju na razini svoje djelatnosti, kao i zdravstvenu zaštitu usta i zuba i provodi mjere patronažnog nadzora i vodi propisane evidencije i dokumentacije.

Članak 54.

Ako se u domu zdravlja obavlja specijalističko-konzultativna djelatnost, ona je pod stručnim nadzorom bolnice koju odredi ministar zdravstva.

Članak 55.

U ustanovama socijalne skrbi koje zbrinjavaju djecu bez roditelja, djecu za koju se roditelji ne skrbe, socijalno zapuštenu djecu, tjelesno i duhovno oštećenu djecu, odrasle osobe, nemoćne i stare osobe, mjere zdravstvene zaštite provode se putem doma zdravlja, odnosno zdravstvenih djelatnika u privatnoj praksi.

Obavljanje primarne zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovog članka obavezno se uređuju ugovorom između doma zdravlja, odnosno privatnog zdravstvenog djelatnika i županijskog Zavoda zdravstvenog osiguranja.

U ustanovama socijalne skrbi koje zbrinjavaju osobe ovisne o tuđoj pomoći, kojima je potrebna zdravstvena njega i rehabilitacija po uputama i pod stručnim nadzorom doktora medicine, osiguravaju se mjere zdravstvene zaštite prema uvjetima glede prostora, djelatnika i medicinsko-tehničke opreme, što ih potpisuje županijski ministar.

Troškove zdravstvene zaštite iz stavka 3. ovog članka iznad utvrđenog zdravstvenog standarda, snosi ustanova socijalne skrbi.

USTANOVA ZA ZDRAVSTVENU NJEGU U DOMU

Članak 56.

Ustanova za zdravstvenu negu u domu provodi zdravstvenu negu ili rehabilitaciju bolesnika po uputama i pod stručnim nadzorom doktora medicine obiteljskog liječnika. Poslove zdravstvene njege bolesnika obavlja medicinska sestra općeg smjera.

Ustanova iz stavka 1. ovog članka se organizira kao samostalna ili dio doma zdravlja.

2. Ljekarna

Članak 57.

Ljekarna je zdravstvena ustanova koja lijekovima osigurava opskrbu pučanstva, zdravstvenih ustanova i zdravstvenih djelatnika koji obavljaju privatnu praksu.

Opskrba lijekovima u smislu ovog Zakona podrazumijeva nabavku, čuvanje i izdavanje gotovih lijekova na recept i bez recepta, te izradu, ispitivanje i izdavanje magistralnih i galenskih pripravaka.

Članak 58.

Ljekarna može organizirati ogranak ljekarne, odnosno spremište.

Ogranak ljekarne je dio ljekarne koji osigurava opskrbu gotovim lijekovima pučanstva, zdravstvenih ustanova i zdravstvenih djelatnika koji obavljaju privatnu praksu, kao izradu i izdavanje magistralnih pripravaka.

Spremište ljekarne je dio ljekarne ili ogranka u kojem se mogu izdavati gotovi lijekovi, izuzev opojnih droga.

Ljekarna, ogranak ljekarne i spremište mogu se organizirati pod uvjetima i na način kako je to propisano provedbenim aktima donesenim na temelju zakonu.

Članak 59.

Ljekarnička djelatnost obavlja se u okviru zdravstvene djelatnosti ili samostalno.

Članak 60.

Ljekarne osim ljekarničke djelatnosti mogu obavljati:

- opskrbu pomoćnim lijekovitim sredstvima,
- opskrbu sredstvima za negu, promicanje i očuvanje zdravlja koje propiše farmaceutska komora,
- savjetovanje u svezi propisivanjem i racionalnom primjenom lijekova i pomoćnih lijekovitim sredstava.

Ljekarne, uz financijsko, moraju voditi materijalno knjigovodstvo.

Članak 61.

Pravna ili fizička osoba ne smije u pravnom prometu poslovati pod nazivom ljekarna ako ne obavlja ljekarničku djelatnost u smislu članka 55. ovoga Zakona.

3. Zdravstvene ustanove specijalističko-konzultativne i bolničke zdravstvene zaštite

POLIKUNIKA

Članak 62.

Poliklinika je zdravstvena ustanova u kojoj se obavlja specijalističko konzultativna zdravstvena zaštita, dijagnostika i medicinska rehabilitacija, osim stacionarnog liječenja.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Poliklinika se, u pravilu, osniva kao dio kliničko-bolničke zdravstvene ustanove, a može se osnovati i kao dio doma zdravlja, odnosno kao samostalna zdravstvena ustanova.

Zdravstvene ustanove utvrđene ovim Zakonom, zaključuju ugovor s poliklinikom koja je organizirana kao samostalna zdravstvena ustanova za obavljanje dijagnostičke i specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite.

BOLNICA**Članak 63.**

Bolnička djelatnost obuhvaća dijagnostiku, liječenje, medicinsku rehabilitaciju, zdravstvenu njegu, boravak i prehranu u općim i specijalnim bolnicama.

Djelatnosti stavka 1. ovog članka obavlja bolnica koja u svom sastavu mora imati jedinice:

- za specijalističko-konzultativno liječenje,
- za urgentnu medicinsku pomoć,
- za laboratorijsku, radiološku i drugu dijagnostiku i za opskrbu lijekovima-bolnička ljekarna.

Bolnica mora imati osiguranu i organiziranu: medicinsku rehabilitaciju; opskrbu krvlju, krvnim komponentama, ako to zahtijeva priroda njezina rada (transfuziološki odjel);

- anesteziologiju;
- patologiju i
- mrtvačnicu.

Članak 64.

Po svojoj su namjeni bolnice: opće, specijalne i županijske.

Opća bolnica je zdravstvena ustanova koja, osim djelatnosti iz članka 63. ovog Zakona ima i specijalističko-konzultativnu službu i posteljne mogućnosti, najmanje za područje interne medicine, kirurgije, pedijatrije, ginekologije i porodiljstva.

Opća bolnica mora osigurati i uvjete za izolaciju oboljelih od akutnih psihoza. Ako u mjestu ili neposrednoj blizini opće bolnice postoji dječja bolnica, opća bolnica ne mora imati jedinicu za pedijatriju.

Specijalna bolnica je zdravstvena ustanova za specijalističko-konzultativno i bolničko liječenje određenih bolesti, kroničnih bolesti, odnosno za liječenje stanovite skupine pučanstva i medicinsku rehabilitaciju bez prirodnog ljekovitog izvora, koja osim uvjeta iz članka 63. stavak 2. ovog Zakona,

ima posteljne, dijagnostičke i druge uvjete prilagođene svojoj namjeni.

Županijska bolnica je zdravstvena ustanova koja, osim djelatnosti iz članka 63. i članka 64. stavak 2. ovog Zakona, ima specijalističko-konzultativnu službu i posteljne kapacitete za područje neurologije, psihijatrije, infektologije i pulmologije, ORL, ortopedije, urologije i dr.

Ako na području Županije postoji specijalna bolnica, u tom slučaju za područje medicine kojom se ona bavi ne moraju postojati kapaciteti u sklopu županijske bolnice.

LJEČILIŠTE**Članak 65.**

Poseban oblik zdravstvene djelatnosti provodi se u lječilištima, gdje se prirodnim ljekovitim izvorima (voda, blato, pijesak i slično) i postignućima rehabilitacijske struke provodi preventivna zdravstvena zaštita specijalističkokonzultativna i bolnička rehabilitacija.

ZAVOD**Članak 66.**

Zavod je specijalizirana zdravstvena ustanova u kojoj se obavlja specijalističko konzultativna zdravstvena zaštita, uz zasebnu djelatnost medicinske tehnologije, kao i određena medicinska ispitivanja.

ŽUPANIJSKI ZDRAVSTVENI ZAVOD**Članak 67.**

Županijski zdravstveni zavodi su zdravstvene ustanove za obavljanje stručnih funkcija iz okvira prava i dužnosti Županije, na području javno-zdravstvene djelatnosti, transfuzijske medicine, medicine rada i sportske medicine.

Članak 68.

Županijski zavodi financiraju se iz: sredstava osnivača sukladno aktu osnivanja;

- ugovorom sa županijskim Zavodom zdravstvenog osiguranja;
- ugovorom s ministarstvom zdravstva;
- drugih izvora na način i pod uvjetima određenim Zakonom, aktom o osnivanju i statutom zdravstvene ustanove.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

ŽUPANIJSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO**Članak 69.**

Zavod za javno zdravstvo Županije je zdravstvena ustanova koja obavlja javno zdravstvenu djelatnost za područje Županije.

Zavod za javno zdravstvo Županije obavlja slijedeće poslove:

- prikupljanje statističkih izvješća iz oblasti zdravstva za područje Županije;
- provodi zdravstveno-odgojne aktivnosti za područje Županije;
- vodi javno zdravstvene registre;
- nadzire, prati i analizira epidemiološku situaciju na području Županije, predlaže i po potrebi provodi protuepidemijske mjere, nadzire provedbu obveznih imunizacija;
- donosi plan i program mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i nadzire njihovo izvršenje, te provodi preventivne i protuepidemijske DDD postupke za područje Županije;
- obavlja javno-zdravstvenu mikrobiološku djelatnost od interesa za Županiju;
- kontrolira higijensku ispravnost vode za piće, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe te zdravstvenu ispravnost namirnica i predmeta opće upotrebe za područje Županije;
- sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite, poglavito u izvanrednim prilikama;
- prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša (zrak, tlo, buka) na zdravstveno stanje pučanstva Županije;
- organizira higijensko-epidemiološke službe na općinskom nivou.
- preventivne sanitarne preglede.

ŽUPANIJSKI ZAVOD MEDICINE RADA**Članak 70.**

Županijski zavod za medicinu rada je zdravstvena ustanova koja se može osnovati za obavljanje specifične zdravstvene zaštite radnika na području Županije.

Županijski zavod za medicinu rada usklađuje i stručno nadzire sve ordinacije medicine rada koje provode specifičnu zdravstvenu zaštitu djelatnika na području Županije.

Članak 71.

- Županijski zavod za medicinu rada obavlja slijedeće poslove:
- preventivnu zdravstvenu zaštitu; statistička istraživanja iz područja medicine rada;
- planira, predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja djelatnika;
- izrađuje i predlaže doktrinu, standarde i metode rada u zdravstvenom odabiru i praćenje zdravstvenom stanju djelatnika na poslovima s posebnim uvjetima rada na području županije za koju se osniva;
- vodi registar profesionalnih bolesti i nezdoga na poslu za područje županije za koju se osniva;
- sudjeluje na predlaganju mjera zdravstvene zaštite i nomenklature dijagnostičkih i terapijskih postupaka, glede specifične zdravstvene zaštite djelatnika;
- pruža stručnu pomoć u izradi propisa iz ove oblasti i nadzire provođenje programa specifične zdravstvene zaštite djelatnika;
- sudjeluje u dopunskom stručnom osposobljavanju radnika iz područja medicine rada;
- surađuje sa zdravstvenim ustanovama svih razina zdravstvene zaštite.

Županijski zavod za medicinu rada i ordinacija medicine rada ostvaruju prihode putem ugovornih obaveza o pružanju programa mjera specifične zdravstvene zaštite djelatnika s poslodavcem, poduzećima i drugim pravnim osobama.

X ORGANIZACIJA RADA I RADNO VRIJEME**Članak 72.**

Zdravstvene ustanove su obavezne neprekidno pružati zdravstvenu zaštitu radom u jednoj, dvije ili više smjena, s dvokratnim radnim vremenom, pomakom radnog vremena, pripravnosću ili dežurstvom sukladno potrebama građana i oblicima pružanja zdravstvenih usluga.

Dežurstvo je poseban oblik rada, kada djelatnik mora biti prisutan u zdravstvenoj ustanovi nakon redovitog radnog vremena.

Dežurstvo počinje iza prve ili iza druge smjene, a završava početkom rada prve smjene.

Naknada za rad u dežurstvu plaća se u ugovorenom iznosu, sastavni je dio plaće i ulazi u mirovinsku osnovu.

Stalna pripravnost je poseban uvjet rada, kada djelatnik ne mora biti prisutan u zdravstvenoj ustanovi, ali mora biti dostupan radi obavljanja hitne medicinske pomoći.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Zdravstveni djelatnici ne mogu napustiti radno mjesto dok ne dobiju zamjenu, iako je njihovo radno vrijeme proteklo, ako bi time bila dovedena u pitanje sigurnost pružanja zdravstvene zaštite građanima.

Napuštanje radnog mjesta u tijeku radnog vremena pod uvjetima iz stavka 2. ovog članka predstavlja težu povredu radne obaveze.

Početak, završetak i raspored radnog vremena propisuje ministarstvo zdravstva.

Članak 73.

Zdravstvene ustanove svojim općim aktom utvrđuju pružanje zdravstvene zaštite i to:

- u hitnoj medicinskoj pomoći - neprekidno 24 sata;
- u primarnoj zdravstvenoj zaštiti - organizacijom rada u jednoj ili dvije smjene, dvokratnim radnim vremenom, pomicanjem radnog vremena te stalnom pripravnosti i dežurstvom prema potrebama građana;
- uspecijalističko-konzultativnoj zdravstvenoj zaštiti - organizacijom rada u jednoj ili dvije smjene, dvokratnim radnim vremenom te pomicanjem radnog vremena prema potrebama građana;
- u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti - neprekidno 24 sata, u jednoj ili više smjena te posebnim uvjetima rada (dežurstva i stalna pripravnost) prema potrebama građana i pojedinih oblika bolničkog liječenja te mogućnostima zdravstvene ustanove.
- u javno - zdravstvenoj djelatnosti - organizacijom rada u jednoj smjeni;

U izvanrednim prilikama ministar zdravstva utvrdit će organizaciju radnog vremena sukladno potrebama i nastalim okolnostima.

Članak 74.

Ako je ugrožen proces pružanja zdravstvene zaštite, ministarstvo zdravstva će privremeno, rješenjem, najviše do 6 mjeseci, rasporediti djelatnika u zdravstvu na radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi te prerasporediti potrebna sredstva rada radi osiguranja kontinuiranog osiguranja zdravstvene zaštite.

XI ZDRAVSTVENI DJELATNICI**Članak 75.**

Zdravstveni djelatnici su osobe koje imaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja i neposredno pružaju zdravstvenu zaštitu pučanstvu, uz obavezno poštivanje moralnih i etičkih načela zdravstvene struke.

Članak 76.

Zdravstveni djelatnici se školuju na medicinskom, stomatološkom, farmaceutskom i farmaceutsko-biokemijskom fakultetu, na višim i srednjim školama zdravstvenog usmjerenja.

Članak 77.

Zdravstveni suradnici su osobe koje nisu završili obrazovanje zdravstvenog usmjerenja a rade u zdravstvenim ustanovama i sudjeluju u dijelu zdravstvene zaštite.

Članak 78.

Zdravstveni djelatnici su obvezni nakon završenog obrazovanja obaviti pripravnički staž.

Pripravnički staž je organizirani oblik stručnog osposobljavanja zdravstvenih djelatnika za samostalan rad koji se obavlja pod nadzorom.

Članak 79.

Pripravnički staž zdravstvenih djelatnika traje jednu godinu za djelatnike sa završenom visokom stručnom spremom, devet mjeseci za djelatnike sa završenom višom stručnom spremom, odnosno šest mjeseci za djelatnike sa srednjom stručnom spremom.

Članak 80.

Nakon obavljenog obaveznog stručnog staža, zdravstveni djelatnici visoke stručne spreme polažu stručni ispit pred ispitnom komisijom federalnog Ministarstva zdravstva.

Nakon obavljenog obaveznog pripravničkog staža, zdravstveni djelatnici više i srednje stručne spreme polažu stručni ispit pred ispitnom komisijom županijskog Ministarstva zdravstva.

Zdravstveni djelatnici, nakon položenog stručnog ispita, obavezno se upisuju kod nadležne komore u registar zdravstvenih djelatnika.

Zdravstveni djelatnici iz stavka 1. ovog članka, nakon položenog stručnog ispita stječu odobrenje za samostalan rad.

Članak 81.

Odobrenje za samostalan rad je javna isprava koju izdaje nadležna komora nakon dobivenog uvjerenja o položenom stručnom ispitu.

Odobrenjem za samostalan rad zdravstveni djelatnik stječe pravo samostalno obavljati poslove u svojoj struci.

Članak 82.

Nadležna komora oduzima zdravstvenom djelatniku odobrenje za samostalan rad:

- ako kandidat ne zadovoljava prilikom obnavljanja odobrenja za rad;
- ako tijelo nadležne komore odredi tu mjeru kao najstrožu kaznu zbog kršenja etičkih načela struke;
- ako izvan punog radnog vremena obavlja poslove zdravstvene zaštite suprotno Zakonu.

Članak 83.

Ministarstvo zdravstva će propisati:

- sadržaj i način provođenja pripravničkog staža;
- uvjete što ih moraju ispunjavati zdravstvene ustanove i privatni zdravstveni djelatnici kod kojih zaposleni djelatnici provode pripravnički staž;
- način polaganja stručnog ispita;
- sadržaj i izgled uvjerenja o položenom stručnom ispitu.

Članak 84.

Pripravnik zasniva radni odnos na određeno vrijeme radi obavljanja pripravničkog staža.

Pripravnički staž ili njegov dio može se obavljati i u obliku volontiranja, sukladno zakonu.

Pripravnički staž obavlja se u zdravstvenim ustanovama.

Zdravstvene ustanove obavezne su primiti zdravstvene djelatnike na pripravnički staž prema kriterijima koje će odrediti ministar zdravstva.

Dio pripravničkog staža zdravstveni djelatnici mogu obavljati kod zdravstvenog djelatnika visoke stručne spreme koji obavlja privatnu praksu najmanje pet godina.

Članak 85.

Zdravstveni djelatnici imaju pravo i obavezu stručno se usavršavati radi održavanja i promicanja kakvoće zdravstvene zaštite.

Članak 86.

Sadržaj, rokovi i postupak provjere stručnosti, osim specijalizacije i uže specijalizacije propisuje Ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog nadležne komore.

Članak 87.

Specijalizacija je zaseban vid organiziranog stručnog usavršavanja radi osposobljavanja zdravstvenih djelatnika s visokim obrazovanjem za stručni rad iz određene grane medicine, odnosno iz određene oblasti zdravstvene zaštite.

Doktori medicine, specijalisti, mogu se i dalje usavršavati u određenim granama uže specijalizacije (u daljnjem tekstu: subspecijalizacija).

Grane specijalizacije, trajanje i program specijalizacije i subspecijalizacije utvrđuje federalni ministar zdravstva - na prijedlog fakulteta zdravstvenog usmjerenja.

Članak 88.

Specijalizacija se može odobriti zdravstvenom djelatniku s položenim stručnim ispitom, koji je radio najmanje dvije godine na prostoru Županije, koji je u radnom odnosu u zdravstvenoj ustanovi ili ima privatnu praksu, ili radi kod zdravstvenog djelatnika visoke stručne spreme u privatnoj praksi, mlađi od 35 godina.

Iznimno, zdravstvenom djelatniku koji ima više od 35 godina života može se odobriti specijalizacija.

Odobrenje za specijalizaciju i subspecijalizaciju izdaje županijsko Ministarstvo na temelju utvrđenog plana potrebnih kadrova, kojeg donosi županijsko Ministarstvo na prijedlog zdravstvene ustanove, mišljenja Zavoda za zdravstveno osiguranje županije i mišljenje nadležne komore.

Specijalizacija i subspecijalizacija mogu se obavljati samo u ovlaštenim zdravstvenim ustanovama za provedbu specijalizantskog staža.

Članak 89.

Strani državljani mogu specijalizirati pod uvjetima utvrđenim ugovorom između Županije i strane zemlje, sukladno članku 114. federalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

**XII PRIVATNA ZDRAVSTVENA
DJELATNOST****Članak 90.**

Privatnu praksu može samostalno obavljati zdravstveni djelatnik s visokom stručnom spremom pod slijedećim uvjetima:

- da ima odgovarajuće obrazovanje zdravstvenog usmjerenja, položen stručni ispit, odnosno specijalistički ispit za specijalističku ordinaciju;
- da je državljanin Bosne i Hercegovine;
- da je radno sposoban za obavljanje privatne prakse;
- da je potpuno poslovno sposoban;
- da mu pravomoćnom sudskom presudom ili odlukom drugog nadležnog tijela nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja zdravstvene djelatnosti, dok ta mjera traje;
- da nije u radnom odnosu, odnosno da ne obavlja drugu samostalnu djelatnost;
- da raspolaže odgovarajućim prostorom i medicinsko-tehničkom opremom;
- da pribavi mišljenje nadležne komore o potrebi obavljanja te djelatnosti na području na kojem namjerava provoditi privatnu praksu.

Doktor medicine i doktor stomatologije obavljaju privatnu praksu u privatnim ordinacijama, magistar farmacije u privatnim ljekarnama.

Specijalist medicinske biokemije i diplomirani inženjer medicinske biokemije mogu obavljati privatnu praksu u privatnim medicinsko-biokemijskim laboratorijima.

Privatnu praksu iz stavka 1. ovog članka može obavljati strana fizička osoba ukoliko ispunjava uvjete propisane zakonima koji reguliraju boravak i upošljavanje stranaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Članak 91.

Zdravstveni djelatnici više i srednje stručne spreme mogu obavljati privatnu praksu sukladno svom stručnom zvanju, a prema napatku i stručnom nadzoru ovlaštenog doktora medicine ili doktora stomatologije, na način i pod uvjetima reguliranim zasebnim ugovorom.

Zdravstveni djelatnici iz stavka 1. ovog članka moraju ispunjavati uvjete za rad propisane u članku 90. stavka 1. ovog Zakona.

Članak 92.

Zahtjev za obavljanje privatne prakse, kao i za proširenje djelatnosti privatne prakse podnosi se ministarstvu zdravstva, koje donosi rješenje o odobrenju za rad, nakon što utvrdi da su ispunjeni uvjeti za rad propisani ovim Zakonom i važećim propisima.

Privatni zdravstveni djelatnici u svom nazivu ističu ime i prezime, adresu nositelja privatne prakse, oznake djelatnosti i radno vrijeme.

Nadležna komora u Županiji propisuje uvjete stručnog usavršavanja za proširenje djelatnosti.

Članak 93.

Do popune mreže zdravstvenih ustanova primarne zdravstvene zaštite iz članka 37. stavak 2. i 3. federalnog Zakona, privatni zdravstveni djelatnik dužan je, na poziv županijskog Zavoda zdravstvenog osiguranja, zaključiti ugovor o pružanju zdravstvenih usluga i uključiti se u mrežu zdravstvenih ustanova primarne zdravstvene zaštite.

Bliži propis stavka 1. ovog članka donijet će županijsko ministarstvo zdravstva.

Članak 94.

Zdravstveni djelatnici iz članka 90. i 91. ovog Zakona mogu imati samo jednu ordinaciju, laboratorij ili ljekarnu.

Zdravstveni djelatnici iz stavka 1. ovog članka obavljaju poslove privatne prakse osobno.

Članak 95.

Zdravstveni djelatnici iz članka 90. i 91. ovog Zakona mogu obavljati privatnu praksu u timu s jednim ili više zdravstvenih djelatnika srednje ili više stručne spreme.

Članak 96.

Više zdravstvenih djelatnika koji obavljaju privatnu praksu, mogu se udružiti u skupnu privatnu praksu, pod uvjetima propisanim u članku 90. stavak 1. točke 1. i 7. ovog Zakona.

Članak 97.

Zdravstveni djelatnici s visokom stručnom spremom, koji obavljaju privatnu praksu, mogu u zdravstvenoj ustanovi obavljati poslove iz svoje struke na temelju posebnog ugovora.

Članak 98.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Doktor privatne prakse, koji obavlja djelatnost kao izabrani doktor, obavezan je u slučaju odsutnosti, ili privremene obustave rada, osigurati svojim bolesnicima zamjenu s drugim zdravstvenim djelatnikom iste struke ili specijalizacije, koji obavlja privatnu praksu ili sa zdravstvenom ustanovom privatne zdravstvene zaštite koja će za to vrijeme umjesto njega pružati zdravstvenu zaštitu tim bolesnicima.

Članak 99.

Zdravstveni djelatnici privatne prakse dužni su:

- pružati građanima hitnu medicinsku pomoć u okviru svoje stručne spreme;
- sudjelovati na poziv nadležnog tijela, u radu na suzbijanju i sprječavanju zaraznih bolesti;
- voditi zdravstvenu dokumentaciju i drugu evidenciju o građanima kojima pružaju zdravstvenu zaštitu i podnositi izvješća o tome nadležnoj zdravstvenoj ustanovi sukladno propisima o evidencijama u oblasti zdravstva;
- uključiti se u jedinstven informacijski sustav;
- obavljati poslove zdravstvene zaštite po suvremenim metodama, suvremenim sredstvima i pomagalicama;
- davati podatke o svom radu na zahtjev nadležnog tijela;
- čuvati kao tajnu sve što o drugom saznaju prilikom obavljanja zdravstvene zaštite;
- pružati zdravstvenu zaštitu sukladno prihvaćenom zdravstvenom doktrinom i kodeksom medicinske etike.

Članak 100.

Zdravstveni djelatnici, koji obavljaju privatnu praksu, mogu privremeno obustaviti rad zbog bolesti, vojne obaveze ili drugog opravdanog razloga. O toj činjenici dužni su izvijestiti ministarstvo zdravstva, ako su odsutni više od 30 radnih dana u tijeku godine.

Ministarstvo zdravstva će utvrditi postoje li uvjeti za privremenu obustavu rada i o tome donijeti rješenje.

Članak 101.

Pravo na obavljanje privatne prakse prestaje:

- odjavom;

- po sili zakona;
- rješenjem nadležnog tijela.

Rješenje o prestanku obavljanja privatne prakse donosi nadležno tijelo sukladno zakonu.

Članak 102.

Pravo na obavljanje privatne prakse po sili zakona prestaje ako osoba koja ima odobrenje za rad:

- umre,
- izgubi trajno radnu sposobnost za obavljanje poslova zbog nastanka invaliditeta;
- izgubi poslovnu sposobnost potpuno ili djelomično;
- izgubi državljanstvo Bosne i Hercegovine;
- zasnjuje radni odnos, odnosno počne obavljati drugu samostalnu djelatnost;
- bude pravomoćnom sudskom presudom osuđen na kaznu zatvora duže od 6 mjeseci, ili joj je izrečena zaštitna mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja zdravstvene zaštite i
- više od tri mjeseca ne uplaćuje obavezne doprinose sukladno propisima.

Rješenje o prestanku obavljanja privatne prakse, po sili zakona, donosi županijsko Ministarstvo.

Članak 103.

Ministarstvo zdravstva donosi rješenje o prestanku odobrenja za obavljanje privatne prakse, ako su utvrđeni nedostaci o obavljanju poslova ne otklone u roku utvrđenom u rješenju nadležnog tijela.

Ministarstvo zdravstva može donijeti rješenje o prestanku odobrenja za obavljanje privatne prakse zdravstvenom djelatniku ako:

- ne ispunjava uvjete sukladno članku 90. točka 7.;
- ne postupi sukladno članku 98, 99 i 100. ovog Zakona;
- ne obavlja poslove osobno ili ako koristi rad drugih osoba protiv odobrenja i zakona;
- ima više od jedne ordinacije, laboratorija, ljekarne ili medicinsko-biokemijskog laboratorija;
- reklamira svoj rad i svoju ordinaciju, laboratorij, ljekarnu protivno pravilima ponašanja što ih propiše nadležna komora;
- po prijedlogu nadležne komore.

Članak 104.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Privatna praksa ne može se obavljati za slijedeće djelatnosti:

- uzimanja, čuvanja, prenošenja i presađivanja dijelova ljudskog tijela u svrhu liječenja, osim autotransplantacije, umjetne oplodnje ako je u pitanju heterogena donacija, opskrbe krvlju i krvnim derivatima;
- socijalno-medicinske, epidemiološke, higijenske, zdravstveno-ekološke djelatnosti (javno-zdravstvena djelatnost);
- patologije;
- sudske medicine;
- mrtvozorništvo;
- hitna medicinska pomoć.

Članak 105.

Zdravstveni djelatnici koji obavljaju privatnu praksu mogu ostvariti prihode:

- putem ugovora sa županijskim Zavodom zdravstvenog osiguranja, ako poslove obavljaju kao ugovorni privatni zdravstveni djelatnici,
- putem dragovoljnog zdravstvenog osiguranja, izravno, naplatom od bolesnika kojima nije izabran zdravstveni djelatnik.

Cijena zdravstvenih usluga za poslove ugovornog privatnog zdravstvenog djelatnika određuje županijski Zavod zdravstvenog osiguranja uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne komore.

Cijene zdravstvenih usluga za poslove privatne prakse, u kojima nije izabran ugovorni zdravstveni djelatnik, utvrđuje se uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne komore.

Cijenu zdravstvenih usluga iz obima dragovoljnog osiguranja, određuje ugovorom osiguravajuće društvo uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne komore.

XIII NADZOR**Članak 106.**

Nadzor nad radom zdravstvenih ustanova, zdravstvenih djelatnika u zdravstvenim ustanovama, privatnih zdravstvenih djelatnika obuhvaća: unutarnji nadzor, zdravstveno-inspekcijski nadzor.

UNUTARNJI NADZOR**Članak 107.**

Zdravstvena ustanova obavezno provodi unutarnji nadzor nad stručnim radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih djelatnika.

Za stručni rad zdravstvenih djelatnika odgovorni su voditelji organizacijskih jedinica.

Za stručni rad zdravstvene ustanove odgovoran je ravnatelj.

Članak 108.

Unutarnji nadzor, u pravilu, obavljaju zdravstveni djelatnici s dugogodišnjim radnim iskustvom u struci, obično voditelji organizacijskih jedinica.

Unutarnji nadzor provodi se na temelju općeg akta.

Opći akt sadrži način obavljanja nadzora iz stavka 2. ovog članka, stručnu spremu zdravstvenog djelatnika koji obavlja nadzor i dinamiku obavljanja tog nadzora.

ZDRAVSTVENO-INSPEKCIJSKI NADZOR**Članak 109.**

Zdravstveno-inspekcijski nadzor nad primjenom izvršavanja zakona, drugih propisa i općih akata u djelatnosti zdravstva, kao i nadzor nad stručnim radom zdravstvenih ustanova, zdravstvenih djelatnika te privatnih zdravstvenih djelatnika obavlja zdravstvena inspekcija.

Poslove zdravstveno-inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovog članka obavlja županijski zdravstveni inspektor (u daljnjem tekstu: zdravstveni inspektor).

Članak 110.

Poslove zdravstveno-inspekcijskog nadzora obavlja inspektor sukladno članku 108. ovog Zakona.

Poslove zdravstvenog inspektora obavljaju djelatnici s visokom stručnom spremom zdravstvenog usmjerenja, pet godina radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom za zdravstvenog inspektora.

Zdravstveni inspektori koji nemaju položen stručni ispit za zdravstvenog inspektora dužni su ga položiti u roku od godine dana od dana imenovanja.

Ministar zdravstva prema potrebi može imenovati zdravstvene stručnjake, odnosno zdravstvene ustanove, da obave pojedine stručne radnje koje su od značaja za obavljanje zdravstveno-

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

inspeksijskog nadzora (ekspertize, stručno-medicinska ispitivanja, analize i sl.) ako za obavljanje tih radnji tijela uprave nemaju stručne, tehničke i druge uvjete.

Članak 111.

Zdravstvena inspekcija osobito:

- prati i proučava stanje u zdravstvenoj zaštiti i poduzima mjere za kvalitetno obavljanje djelatnosti;
- potiče i daje prijedloge za promicanje rada zdravstvene inspekcije;
- nadzire zakonitost rada zdravstvenih ustanova i zdravstvenih djelatnika u obavljanju zdravstvene djelatnosti;
- nadzire zakonitost akata što ih donose zdravstvene ustanove - sukladno zakonu;
- pruža pomoć građanima, zdravstvenim ustanovama i zdravstvenim djelatnicima u provedbi propisa i mjera iz zdravstvene djelatnosti;
- inicira i organizira konzultacije i dogovore s državnim tijelima, tijelima jedinica lokalne uprave i samouprave, tijelima koja imaju javne ovlasti te s poduzećima i drugim pravnim osobama i građanima, o pitanjima koja su od interesa za zdravstvenu djelatnost;
- prati odnos zdravstvenih djelatnika i ostalog osoblja prema korisnicima zdravstvenih usluga;
- obavlja i druge mjere i radnje u svrhu preventivnog djelovanja;
- surađuje s nadležnim komorama i strukovnim udruženjima zdravstvenih djelatnika.

Članak 112.

U obavljanju inspeksijskih poslova zdravstveni inspektori naročito nadziru:

- sadržaj i kakvoću pruženih zdravstvenih usluga;
- način prijema, liječenje i otpuštanja pacijenata;
- primjenu sredstava i metoda za preventivu, dijagnostiku, terapiju i rehabilitaciju;
- način propisivanja i izdavanja lijekova;
- primjenu sredstava i metoda za izradu laboratorijskih analiza i drugih dijagnostičkih metoda, njihovu usuglašenost s odgovarajućim standardima;
- način vođenja i korištenja odgovarajuće medicinske dokumentacije i evidencije;

- organizaciju i obavljanje pripravničkog staža i specijalizantskog staža zdravstvenih djelatnika;
- i druga pitanja značajna za utvrđivanje i ocjenjivanje kakvoće rada zdravstvenih djelatnika i načina ostvarivanja zdravstvene zaštite.

Članak 113.

U slučaju stručnog propusta zdravstvenog radnika ili povrede načela medicinske etike i deontologije, zdravstveni inspektor upoznat će nadležnu komoru.

Članak 114.

U obavljanju inspeksijskih poslova iz članka 112. ovog Zakona zdravstveni inspektori imaju pravo i obavezu:

- narediti otklanjanje određenih nepravilnosti i manjkavosti u određenom roku;
- zabraniti provedbu mjera i radnji koje su suprotne zakonu ili provedbenim propisima;
- zabraniti rad zdravstvenoj ustanovi koja ne ispunjava uvjete glede prostora djelatnika i medicinsko-tehničke opreme;
- zabraniti samostalan rad zdravstvenom djelatniku koji nema položen stručni ispit;
- narediti dodatno stručno usavršavanje onih zdravstvenih djelatnika za koje se ustanovi da im nedostaje stručnost, a po potrebi i ponavljanje provjere osposobljenosti;
- zabraniti rad zdravstvenoj ustanovi i zdravstvenom djelatniku koji ne osigurava kakvoću i sadržaj zdravstvenih usluga;
- zabraniti rad i pokrenuti postupak za oduzimanje odobrenja (licence) za samostalan rad zdravstvenom djelatniku;
- zabraniti obavljanje zdravstvene djelatnosti u slučaju da se ona obavlja bez odobrenja nadležne komore;
- narediti poduzimanje i drugih mjera za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima.

Ako utvrđene manjkavosti ne budu otklonjene u navedenom roku, zdravstveni inspektori će zabraniti obavljanje zdravstvene djelatnosti.

Ako zdravstveni inspektori prilikom obavljanja inspeksijskog nadzora utvrde povredu propisa ili drugih općih akata, a za postupanje u svezi s tim povredama je nadležno neko drugo državno tijelo, dužan je o tome, bez odlaganja, izvijestiti to nadležno tijelo.

Članak 115.

Zdravstveni inspektor odgovara ministru zdravstva:

- ako pri nadzoru propusti poduzeti, odnosno narediti mjere koje je po zakonu bio dužan poduzeti, odnosno narediti;
- ako prekorači svoje zakonske ovlasti;
- ako ne podnese prijavu odnosno ne izvijestiti nadležna državna tijela o utvrđenim nepravilnostima, odnosno manjkavostima.

Članak 116.

Zdravstvena inspekcija dužna je, putem tiska i drugih sredstava javnog informiranja i na drugi pogodan način, izvješćivati javnost o pojavama utvrđenim prilikom inspeksijskog nadzora.

XIV UTVRĐIVANJE UZROKA SMRTI I OBDUKCIJA**Članak 117.**

Za svakog se umrlog građana utvrđuje vrijeme i uzrok smrti.

Uzrok i vrijeme smrti utvrđuje doktor medicine.

Iznimno, vrijeme i uzrok smrti može utvrditi i drugi osposobljeni zdravstveni djelatnik na način koji pravilnikom propiše ministar zdravstva.

Članak 118.

Nadležno općinsko tijelo uprave imenuje doktora medicine, odnosno drugog zdravstvenog djelatnika, koji utvrđuje nastup, vrijeme i uzrok smrti građana umrlih izvan zdravstvene ustanove.

Nadležno tijelo, nakon imenovanja, dostavlja listu imenovanih mrtvozornika sudovima i policijskoj upravi.

Vrijeme i uzrok smrti građana umrlih u zdravstvenoj ustanovi utvrđuje doktor medicine te ustanove.

Članak 119.

Smrtni slučaj, bez odlaganja, dužne su prijaviti osobe koje su živjele u zajednici s umrlim građaninom, rodbina ili susjedi, a ako takvih nema svaki građanin koji sazna za smrtni slučaj,

Smrtni slučaj prijavljuje se nadležnoj zdravstvenoj ustanovi, odnosno zdravstvenom djelatniku koji obavlja pregled mrtvacu.

Kad osoba, koja utvrđuje smrt, ustanovi da je smrt nastupila od zarazne bolesti ili kao posljedica nasilja, dužna je o tome odmah izvijestiti općinsko tijelo uprave nadležno za poslove zdravstva, odnosno ovlaštene djelatnike nadležnog tijela unutar njih poslova.

Članak 120.

Umrli građanin pokopava se nakon što je smrt utvrđena, u vremenu od 24 do 48 sati od nastupa smrti. Iznimno, na temelju posebnog odobrenja sanitarnog inspektora, pogreb se može obaviti i prije isteka roka od 24 sata, odnosno poslije isteka roka od 48 sati.

Članak 121.

Radi utvrđivanja uzroka smrti provodi se obdukcija tijela umrlog.

Obdukcija se provodi:

- kad postoji sumnja ili je očito da je smrt uzrokovana krivičnim djelom ili je u svezi s izvršenjem krivičnog djela;
- kada je to potrebno radi zaštite zdravlja građana, odnosno kada to zahtijevaju epidemiološki, sanitarni i drugi stručni medicinski razlozi;
- kada zahtjev za obdukciju postavi obitelj umrlog građanina;
- kada građani umru u zdravstvenoj ustanovi.

Obdukcija iz stavka 2. točke 2. ovog članka provodi se na trošak obveznika plaćanja troškova liječenja umrlog građanina.

U ostalim se slučajevima obdukcija provodi na zahtjev i trošak odgovarajućih tijela, poduzeća i drugih pravnih osoba, odnosno obitelji umrlog građanina, kada je smrt nastupila izvan zdravstvene ustanove.

Članak 122.

Kada je građanin umro u zdravstvenoj ustanovi ravnatelj, na zahtjev osobe iz uže obitelji, odnosno staratelja umrlog građanina, može odlučiti da se obdukcija ne provodi.

Obdukcija se mora provesti:

- ako se radi o neprirodnoj ili nagloj smrti;
- ako smrt nastupi tijekom dijagnostičkog ili terapijskog zahvata, i

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

- ako to izričito zahtijeva doktor medicine koji je liječio umrloga.

XV KOMORE**Članak 123.**

Glede očuvanja zaštite i interesa svoje profesije, zadovoljavanja svojih stručnih i osobnih potreba, osiguranja uvjeta za organiziran nastup zdravstvenih djelatnika istih profesionalnih skupina prema državnim tijelima, udruženjima, zdravstvenim ustanovama, proizvođačima i dobavljačima medicinske opreme, kao i zaštite zdravlja građana, zdravstveni djelatnici, ovisno o stručnom nazivu, obvezatno se udružuju u liječničku komoru, farmaceutsku komoru, komoru medicinskih bioke-mičara i komoru zdravstvenih tehničara (u dalj-njem tekstu: komora) kao strukovna udruženja.

Članak 124.

Komore Županije mogu se udružiti s odgovarajućim strukovnim komorama drugih županija.

Komora ima status pravne osobe i upisuje se u registar nadležnog suda.

Komora ima statut kojim se utvrđuje organizacija, djelokrug rada, upravljanje i financiranje komore, članstvo u njoj, prava, obveze i odgovornosti člana komore i uređuju druga pitanja bitna za rad komore.

Županijsko Ministarstvo prati rad komore sa stanovišta provedbe zakona i utvrđene politike iz oblasti zdravstva i predlaže odgovarajuće mjere za unapređenje njezina rada.

Članak 125.

Komore obavljaju slijedeće poslove:

- vode registar svojih članova;
- prate i nadziru provedbu pravila - kodeksa medicinske etike i deontologije i poduzimaju odgovarajuće mjere u slučaju njihova kršenja;
- daju mišljenje ministru zdravstva o opravdanosti izdavanja, produženja ili oduzimanja odobrenja za obavljanje poslova privatne prakse te početka i prestanka rada zdravstvenih ustanova, uzimajući u obzir utvrđenu mrežu zdravstvene djelatnosti te stručne i ekonomske interese svojih članova; daju mišljenje na cijenu zdravstvenih usluga za privatnu praksu koja ne ostvaruje prihode putem županijskog Zavoda zdravstvenog osiguranja;

- zastupaju interese svojih članova kod sklapanja ugovora s Federalnim zavodom osiguranja i reosiguranja, odnosno županijskim Zavodom zdravstvenog osiguranja i drugim osiguravajućim zavodima;
- pružaju zaštitu građanima u ostvarivanju prava glede kakvoće, sadržaja i vrste zdravstvene usluge koja im se pruža;
- po službenoj dužnosti izdaju, obnavljaju i oduzimaju odobrenja za samostalnu djelatnost svojih članova;
- sudjeluju pri utvrđivanju standarda i normativa zdravstvenih usluga;
- daju stručna mišljenja prilikom pripreme propisa od utjecaja na razvoj zdravstvene struke;
- organiziraju, u suradnji s medicinskim, stomatološkim i farmaceutskim fakultetom te stručnim medicinskim društvima dodatno usavršavanje za proširenje djelatnosti unutar struke uzimajući u obzir nove dijagnostičko terapijske metode;
- propisuju način oglašavanja i način isticanja naziva privatne prakse;
- obavljaju i druge poslove propisane ovim Zakonom.

Članak 126.

Komore donose statut.

Statutom komore obvezno se utvrđuje:

- osnutak, djelokrug i organizacija rada;
- sadržaj, rokovi i način stručnog usavršavanja članova komore;
- postupak izdavanja, obnavljanja i oduzimanja odobrenja za samostalan rad, dobnu granicu do koje se odobrenje za samostalan rad obnavlja, uvjete pod kojima se razmatra obnavljanje odobrenja te obvezu davanja izvješća ministru zdravstva, ukoliko kandidat ne udovolji uvjetima za obnavljanje dozvole te pravila postupanja u svezi s navedenim;
- granice, način i druga pitanja u svezi s ostvarenjem javnih ovlasti iz članka 120. ovog Zakona;
- razrada načina obavljanja ostalih poslova utvrđenih člankom 121. ovog Zakona.

XVI KAZNENE ODREDBE**Članak 127.**

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 KM, kaznit će se za prekršaj zdravstvena ustanova ako:

- građaninu ometa ili uskraćuje prava iz članka 24. ovog Zakona;
- ne osigura hitnu medicinsku pomoć, uključivši hitni prijevoz (članak 35.);
- ne istakne naziv ugovorne zdravstvene ustanove članak 38. stavak 3.;
- ne pribavi suglasnost o osnivanju, proširenju ili promjeni djelatnosti od ministra zdravstva, po prethodno pribavljenom mišljenju županijskog Zavoda zdravstvenog osiguranja (članak 37., 39. i 40.);
- započne s radom prije nego što je rješenjem utvrđeno da su ispunjeni uvjeti glede prostora, djelatnika i medicinsko-tehničke opreme (članak 39. stavak 2.);
- prestane obavljati zdravstvenu djelatnost suprotno odredbi članka 47. federalnog Zakona;
- ne osigurava kontinuitet zdravstvene zaštite, odnosno ako dopusti da zdravstveni djelatnici napuste radna mjesta dok ne dobiju zamjenu, ako se time dovodi u pitanje sigurnost pružanja zdravstvene zaštite građanima (članak 72. stavak 1. i 6.);
- ne primi zdravstvene djelatnike na pripravnički staž (članak 84. stavak 4.);
- onemogućiti zdravstvenom djelatniku stručno usavršavanje (članak 85.);
- sklopi ugovor sa zdravstvenim djelatnikom visoke stručne spreme koji obavlja privatnu praksu suprotno članku 97. ovog Zakona;
- ne provodi unutarnji nadzor nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih djelatnika (članak 108.);
- ne izvrši naređene mjere iz članka 114. ovog Zakona;
- ne obavi propisanu obdukciju (članak 122. stavak 2.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 250 do 500 KM i odgovorna osoba u zdravstvenoj ustanovi.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. točka 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10 i 12 ovoga članka, privatni zdravstveni djelatnik.

Članak 128.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj zdravstvena ustanova i privatni ljekarnički djelatnik ako:

- obavlja ljekarničku djelatnost izvan ljekarne i spremišta (članak 58.);
- ne vodi financijsko i materijalno knjigovodstvo (članak 60. stavak 2.);
- posluje pod nazivom ljekarne, a ne obavlja ljekarničku djelatnost iz članka 57. ovog Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od . 250 do 500 KM odgovorna osoba u zdravstvenoj ustanovi.

Članak 129.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj privatni zdravstveni djelatnik ako:

- obavlja privatnu praksu, a ne ispunjava uvjete iz članka 90. i 91. ovog Zakona;
- obavlja privatnu praksu bez nadzora doktora medicine i doktora stomatologije (članak 91. stavak 1.);
- poslove ne obavlja osobno, odnosno ima više od jedne ordinacije, laboratorija ili ljekarne (članak 94.);
- obavlja skupnu privatnu praksu suprotno članku 96. ovoga Zakona;
- svojim bolesnicima ne osigurava zamjenu ugovorom s drugim zdravstvenim djelatnikom iste struke koji obavlja privatnu praksu ili sa zdravstvenom ustanovom (članak 98.);
- ne postupa sukladno članku 99. ovog Zakona;
- privremeno obustavi rad bez rješenja ministarstva zdravstva (članak 100. stavak 2.);
- ne postupi po rješenju nadležnog tijela o prestanku odobrenja za obavljanje privatne prakse (članak 101. stavak 2.);
- obavlja privatnu praksu u djelatnosti koja je zabranjena (članak 104.).

Članak 130.

Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM kaznit će zdravstveni inspektor na licu mjesta, za prekršaj zdravstvenog djelatnika:

- ako ga zatekne u provedbi mjera i radnji suprotnih zakonu ili provedbenom propisu (članak 114. stavak 1. točka 2.);
- ako ga zatekne da radi bez položenog stručnog ispita (članak 114. stavak 1. točka 4.);
- ako ne osigurava kakvoću i sadržaj zdravstvenih usluga (članak 114. stavak 1. točka 6.).

Članak 131.

Novčanom kaznom u iznosu od 50 do 100 KM kaznit će se za prekršaj građanin ako:

- ne pruži prvu pomoć sukladno svom znanju unesrećenoj i I i bolesnoj osobi, odnosno ako joj ne omogući pristup do najbliže zdravstvene ustanove (članak 3. stavak 4.);
- ne prijavi smrtni slučaj iz članka 119. ovog Zakona.

XVII OVLASTI ZA DONOŠENJE PROVEDBENIH PROPISA**Članak 132.**

Ovlašćuje se ministar zdravstva da donese provedbene propise o:

- načinu polaganja stručnog ispita za višu i srednju stručnu spremu zdravstvenog usmjerenja;
- sadržaju i izgledu uvjerenja o položenom stručnom ispitu;
- sadržaju i izgledu uvjerenja za samostalan rad (članak 81.).

Ministar je dužan propise iz stavka 1. ovog Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 133.

Ovlašćuje se ministarstvo zdravstva da donese provedbeni propis o početku, završetku i rasporedu radnog vremena.

Ministarstvo je dužno donijeti provedbeni propis iz stavka 1. ovoga članka u roku od tri mjeseca po stupanju na snagu ovoga Zakona.

Članak 134.

Ovlašćuje se nadležna komora da propiše uvjete o:

- uvjetima stručnog usavršavanja za proširenje djelatnosti (članak 92. stavak 3. ovog Zakona);
- ponašanju privatnih zdravstvenih djelatnika (članak 103. stavak 2. točka 5. i članak 125. stavak 1. točka 11. ovog Zakona).

Nadležna komora dužna je propise iz stavka 1. ovoga članka donijeti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

XVIII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 135.**

Osnivač zdravstvene ustanove u primarnoj zdravstvenoj zaštiti može prodati, odnosno dati u zakup kapacitet ili dio kapaciteta zdravstvene ustanove primarne zaštite sukladno ovom Zakonu, uz prethodno pribavljenu suglasnost županijskog ministarstva.

Članak 136.

Postojeće zdravstvene ustanove dužne su uskladiti svoju organizaciju i poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Do potpune uspostave instituta obiteljskog liječnika poslove primarne zdravstvene zaštite obavljaju domovi zdravlja sukladno ovom Zakonu.

Postojeće zdravstvene ustanove hitne medicinske pomoći nastavljaju s radom do organizacije ove djelatnosti sukladno ovom Zakonu.

Članak 137.

Do donošenja mreže zdravstvene djelatnosti postojeće zdravstvene ustanove nastavljaju rad u postojećoj mreži.

Članak 138.

Vlasnici zdravstvenih ustanova dužni su imenovati upravna vijeća u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Upravno vijeće dužno je u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona:

- imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja, koji će obavljati ravnateljske poslove do usklađivanja sa odredbama iz članka 136. ovog Zakona,
- donijeti statut zdravstvene ustanove.

Članak 139.

Osobe imenovane za obavljanje pregleda umrlih izvan zdravstvene ustanove, od općinskog tijela nadležnog za poslove zdravstva, nastavljaju s radom do imenovanja potrebnog broja doktora medicine, odnosno drugih zdravstvenih djelatnika iz članka 118. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 140.

Liječnička komora, farmaceutska komora, komora medicinskih biokemičara, komora zdrav-

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

stvenih tehničara, osnovat će se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Zdravstvene ustanove, poduzeća i druge pravne osobe dostavljaju podatke nadležnoj komori o zdravstvenim djelatnicima, odnosno zdravstvenim suradnicima i njihovu radu, koji su nadležnoj komori potrebni za obavljanje svojih zadataka.

Članak 141.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama Hercegbosanske županije".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
SKUPŠTINA
Broj: 01-02-67.2/05
Tomislavgrad, 26. 10. 2005. godine

Predsjednik Skupštine
Nediljko Rimac v.r.

Na temelju članka 26.e.) Ustava Hercegbosanske županije ("Narodne novine HBŽ" broj:3/96, 9/00, 9/04 10/05) i članka 98. Poslovnika Skupštine Hercegbosanske županije ("Narodne novine HBŽ" broj: 8/03, 14/03, 1/04 i 6/05) Skupština Hercegbosanske županije na sjednici održanoj dana, 23. studenog 2005. godine donijela je

ZAKON
o poljoprivrednom zemljištu

I-OPĆE ODREDBE**Članak 1.**

Ovim zakonom utvrđuje se pojam, upravljanje, zaštita, uporaba uređenje poljoprivrednog zemljišta i ostala važna pitanja koja se odnose na poljoprivredno zemljište.

Članak2.

Poljoprivredno zemljište, kao prirodno bogatstvo i dobro od općeg interesa, uživa posebnu zaštitu i koristi se za poljoprivrednu proizvodnju i ne može se koristiti za druge svrhe osim u slučajevima i pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom.

Članak 3.

Poljoprivrednim zemljištem u smislu ovog zakona smatraju se: oranice, vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci, ribnjaci, trstici i drugo zemljište koje se po svojim prirodnim i ekonomskim, uvjetima može najracionalnije koristiti za poljoprivrednu proizvodnju.

Obradivim poljoprivrednim zemljištima, u smislu ovog zakona, smatraju se: oranice, vrtovi, voćnjaci, vinogradi i livade.

Minirano poljoprivredno zemljište kao i zemljište za koje se utemeljeno sumnja daje minirano, bez obzira na kakvoću istog po ovom zakonu, ne smatra se poljoprivrednim zemljištem sve do trenutka njegovog deminiranja, odnosno obavljanja stručnog očevida i nalaza.

Članak 4.

Poljoprivredno zemljište kojem je projektom prostornog uređenja utvrđena druga namjena, koristi se za poljoprivrednu proizvodnju sve dok rješenje o odobrenju za gradnju objekata, odnosno, vršenje drugih radova ne postane konačno.

Županija i općine koje upravljaju poljoprivrednim zemljištem, dužne su osigurati da se poljoprivredno zemljište koristi za poljoprivrednu proizvodnju.

Članak 5.

Općinske službe za upravu mjerodavne za poslove poljoprivrede (u daljnjem tekstu: općinske službe), dužne su voditi slijedeće evidencije o poljoprivrednom zemljištu:

- evidenciju o neobrađenom zemljištu;
- evidenciju o zemljištu koje je promijenilo namjenu uporabe;
- evidenciju o zemljištu po katastarskim kulturama i klasama;
- evidenciju o komasiranimpovršinama;
- evidenciju o hidromelioriranim površinama;
- evidenciju o zemljištu po posjedovnoj strukturi.

Županijski ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: županijski ministar) donijet će naputak o načinu vođenja evidencija iz st. 1. ovog članka.

Članak 6.

Županija donosi kartu uporabne vrijednosti poljoprivrednog i šumskog zemljišta kojom se